

інфраструктури залізниць і центрального диспетчерського управління; здійснення комплексу заходів з удосконалення тарифної політики; створення ефективної системи управління галузю.

Вдосконалення системи економіки національного господарства залізничного транспорту веде до забезпечення прозорості фінансової діяльності; підвищення мотивації праці; створення організаційно-правових економічних і техніко-технологічних передумов для впровадження принципів європейської транспортної політики.

Визначено сутність ефективності роботи залізничного транспорту та доцільноти її підвищення в сучасних умовах.

Розроблено заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості пасажирських перевезень залізничного транспорту. Обґрунтовано інвестиційну потребу до їх реалізації на 2020 – 2025 рр.

Розраховано загальний обсяг інвестицій та прогнозний розрахунок доходів від перевезення пасажирів високошвидкісного руху за моделями. Визначено економічну ефективність (комерційну, суспільну) від впровадження високошвидкісного руху. Отримано прогноз чистого дисконктного доходу від комерційної та суспільної ефективності.

Таким чином, виконано дослідження та запропоновані пропозиції, які розроблено на підставі науково обґрунтованих варіантів. Пропозиції мають забезпечити підвищення ефективності функціонування пасажирських перевезень в умовах реформування галузі.

УДК 656.2.071

**МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**MARKETING APPROACH TO IMPROVING THE
COMPETITIVENESS OF RAILWAY TRANSPORT**

**докт. екон.наук О.І. Зоріна, канд. екон. наук Т.В. Нескуба,
О.М. Мкртичян**

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D.Sc. (Econ.) O.I. Zorina, PhD (Econ) T.V. Neskuba, O.M. Mkrtchyan
Ukrainian State University of Railway Transport

Пошук шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємства тісно пов'язаний з забезпеченням ефективності його діяльності. Ефективність діяльності залізничного підприємства – це отримання

достатнього рівня прибутку, враховуючи дохідність інвестицій, що було вкладено в експлуатацію, на технічне обслуговування та для оновлення рухомого складу.

Передумовами до зниження ефективності діяльності залізничного транспорту на ринку послуг з ремонту вагонів на сучасному етапі є:

- відсутність належного фінансування і модернізації ремонтних потужностей;
- нестача запасних частин для ремонту вагонів;
- неукомплектованість і плинність кадрів через міграцію і неконкурентні зарплати та ін [1].

Формування ефективної ремонтної бази, яка забезпечуватиме роботу усіма необхідними матеріально-технічними ресурсами та буде здатна задовольнити потреби не лише приватних операторів і приватних власників, але й самого АТ «Укрзалізниця», є одним зі шляхів забезпечення конкурентоспроможності залізничного транспорту.

Зазначимо, що фактично існуюча в Україні вагоноремонтна база при нормальному підході і ефективному управлінні здатна покрити потреби ринку в ремонті [1]. Тому одним зі шляхів підвищення конкурентоспроможності є проведення заходів передачі майна ремонтних вагонних депо в оренду зацікавленим сторонам.

Ефективна реалізація намічених заходів повинна враховувати наступні етапи:

- 1) визначення об'єкту оренди через порівняльний аналіз діяльності структурних підрозділів;
- 2) реалізація ключових етапів процедури передачі в оренду майна для підприємств державної форми власності;
- 3) узгодження умов угоди між керівництвом АТ «Укрзалізниця» та зацікавленим орендарем;
- 4) впровадження заходів передачі майна згідно визначених умов угоди;
- 5) контроль за виконанням умов угоди [2].

Для забезпечення умови ефективності заходів підвищення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту через удосконалення виробничої діяльності необхідно враховувати, що вибір структурного підрозділу повинен відповісти вимогам:

- різниця між первинною вартістю основних фондів та залишковою вартістю основних фондів має наблизжатися до максимального значення;
- різниця між доходами та витратами від основної діяльності має наблизжатися до мінімального значення.

Таким чином, розвиток конкуренції на ринку ремонту вагонів дозволить підвищити якість ремонту і оптимізувати операційні витрати власників вагонів, скоротити час ремонтних робіт і час простою вагонів в

очікуванні ремонту [1]. В результаті сформується прозорий ринок послуг з ремонту вагонів, мінімізується кількість посередників на ринку.

[1] Як ефективно організувати ремонт вагонів в приватному депо [Електронний ресурс] / GMK Center. - Режим доступу: <https://www.lemtrans.com.ua/uk/press-center/media-about-us/kak-effektivno-organizovat-remont-vagonov> (дата звернення: 04.05.2020).

[2] Закон України «Про оренду державного та комунального майна» [Електронний ресурс] – [Чинний від 03.10.2019] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-IX> (дата звернення: 04.05.2020).

УДК 656.2/224

**МЕХАНІЗМ ТА ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ
НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЗАЛІЗНИЦІ
В СФЕРІ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ**

**MECHANISM AND PRINCIPLES OF CHANGE MANAGEMENT
AT RAILWAY ENTERPRISES
IN THE FIELD OF PASSENGER TRANSPORT**

канд. економ. наук О.О. Матусевич

Дніпровський національний університет
залізничного транспорту ім. ак. В. Лазаряна (м. Дніпро)

Ph.D (Econ.) O.O. Matusevich

Dnipro National University of Railway Transport
named after Academician V. Lazaryan (Dnipro)

Управління змінами – це складний, структурований процес, який дає можливість підприємству модифікувати будь-яку частину її структури, впроваджувати зміни відповідно до економічних та технічних можливостей підприємства. Об'єктом вивчення у цьому напрямку є структури, процеси та механізми перетворень організаційних систем. Дуже важливо розуміти та правильно застосовувати принципи і механізм управління змінами. Особливо це стосується підприємств залізничного транспорту в сфері збиткових пасажирських перевезень.

Найважливішим завданням кожного підприємства є здатність виживати в умовах безперервних змін застосовуючи правильні принципи та механізми управління змінами, які повинні відповідати його роботі в умовах певної сфери діяльності. Тому спочатку досліджуються загальні принципи та механізми управління змінами підприємств.

В свою чергу для підприємств залізничного транспорту в сфері пасажирських перевезень слід виділити потрібні принципи управління змінами. Це необхідно для досягнення позитивних результатів в роботі,